Prima instanță: Judecătoria Bălţi sediul Central , (Judecător: Valeriu Pădurari)
Dosarul nr. 2ri-34/23

CURTEA DE APEL BĂLŢI
DECIZIE
Colegiul Civil şi de Contencios administrativ

18 iulie 2023 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Stela Procopciuc
Judecătorii Corolevschi Dumitru, Stănilă Diana

examinând, fără citarea părţilor,recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii judecătoriei Bălţi sediul Central din 28 februarie 2023 pronunțată la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat vs Manoli Victor, intervinient principal lichidatorul Coltun Elvira privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului SRL"Petauto-Plus",

a c o n s t a t a t:

Solicitarea reclamantului.

1. Prin hotărârea Judecătoriei Bălţi (sediul Făleşti) din 10 mai 2018 s-a intentat procedura simplificată a falimentului și dizolvarea debitorului SRL „Petauto-Plus", fiind desemnat în funcţia de lichidator administratorul autorizat Elvira Coltun cu atribuţiile în conformitate cu criteriile aprobate de Legea insolvabilităţii.
2. La data de 01.06.2021 Serviciul Fiscal de Stat, a depus cerere de chemare în judecată privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere, în persoana administratorului statutar Manoli Victor.
3. În motivare invocă că, Serviciul Fiscal de Stat, a înaintat în termen cererea de admitere a creanţelor şi este validat cu suma totală de 118 238,24 lei, inclusiv: creanţe chirografare de rangul III (plăţi de bază) - 80 034,63 lei; creanţe chirografare de rangul VI (majorări de întîrziere şi amenzi) - 38 203,61 lei. Potrivit raportului lichidatorului Coltun Elvira, după intentarea procedurii simplificate a falimentului, debitorul nu a transmis către lichidator careva bunuri care ar putea fi incluse în masa debitoare şi valorificate întru stingerea creanţelor creditorilor. Deasemenea, în evidenţa contabilă a SRL "Petauto-Plus", nu au fost constatate datorii debitoare care ar putea fi urmărite în cadrul procesului de insolvabilitate. Astfel, în condiţiile lipsei bunurilor din masa debitoare, SFS

constatată că unica modalitate de stingere a creanţelor validate este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prin prisma art.247, 248 al Legii insolvabilităţii.

4. Conform informaţiei din Sistemul informaţional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, administratorul SRL ”Petauto-PIus” de la fondare până în prezent este cet. Manoli Victor. IDNP *****, cu domiciliul în raionul *****. Întru probarea temeiniciei cererii de chemare în judecată privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, Serviciul Fiscal de Stat comunică următoarele. Unul din temeiurile privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ar constitui acţiunile prevăzute de art.248 alin.(1) lit.c) a Legii insolvabilităţii, si anume deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului.
5. Astfel, conform constatărilor Serviciului Fiscal de Stat, statuate în actul de control nr.5-686393 prelungit nr.5-686394 din 20.06.2018, la data efectuării controlului, conform evidenţei contabile, entitatea a înregistrat stoc de marfă în valoare de 45 648,95 lei, şi mijloc fix în sumă de 21 380 lei. La data de 19.06.2018, s-a efectuat inventarierea bunurilor debitorului, astfel încât s-a constatat lipsă de marfă în valoare de 45 648,95 lei, care din explicaţiile conducătorului Manoli Victor, consta din nisip, care a fost utilizat la parcarea deţinută de debitor. Inventarierea efectuată nu a constatat lipsa mijlocului fix, şi anume a maşinii de curăţat zăpada cu preţul de bilanţ de 21 380 lei. De menţionat, că administratorului provizoriu, cât şi lichidatorului insolvabilităţii, nu au fost predate de către debitor careva bunuri pentru a fi incluse în masa debitoare. În şedinţa de raportare, administratorul statutar Manoli Victor, a prezentat un act de casare datat cu 20.06.2018, semnat de acesta, prin care se casează mijlocul fix maşina de curăţat zăpada, luând ca temei constatarea lipsei bunului în cadrul inventarierii.
6. Menţionează, că în actul de inventariere din 19.06.2018, mijlocul fix dat nu se consideră ca lipsă. Mai mult ca atât, termenul de exploatare a utilajului dat nu este expirat, având o uzură de doar 30% din valoarea de intrare a bunului. Astfel, constată faptul ascunderii (deturnării) bunurilor din masa debitoare şi nepredarea lor lichidatorului insolvabilităţii pentru a fi incluse în masa debitoare şi valorificate, prin ce au fost încălcate prevederile art.107 al Legii insolvabilităţii.
7. Un alt temei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere constituie acţiunile prevăzute de art.248 alin. (1) lit. e) a Legii insolvabilităţii, si anume tinerea unei contabilităţi contrare prevederilor legii. Prin ţinerea unei contabilităţi contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire, aşa cum este prevăzut la art.248 alin.(1) lit.e) din Legea insolvabilităţii, se înţelege săvârşirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii

contabilităţii, indiferent dacă acestea reprezintă infracţiuni, contravenţii sau simple delicte civile. Astfel, reiterează faptul, că conform constatărilor Serviciului Fiscal de Stat statuate în actul de control nr.5-686393 prelungit pe nr. 5-686394 din 20.06.2018, la data efectuării controlului, conform evidenţei contabile, entitatea a înregistrat stoc de marfa în valoare de 45 648,95 lei, şi mijloc fix în sumă de 21 380 lei.

8. La data de 19.06.2018, s-a efectuat inventarierea bunurilor debitorului, astfel încât s-a constatat lipsă de marfa în valoare de 45 648,95 lei. Potrivit explicaţiilor administratorului statutar Manoli Victor din 20.06.2018, lipsa de marfa se constituie din nisip, şi care a fost utilizat pe teritoriul parcării deţinute de debitor, nefiind casat la timp. De menţionat, că debitorul nu prestează servicii de parcare începând cu trimestrul IV a anului 2016. Astfel, constată, că persoana cu funcţie de răspundere a debitorului insolvabil dl. Manoli Victor nu a asigurat ţinerea contabilităţii în conformitate cu prevederile Legii contabilităţii, nu a efectuat contabilizarea faptelor economice, nu s-a efectuat inventarierea activelor şi pasivelor, fapt care în mod vădit a dus Ia incapacitatea de plată şi supraîndatorarea debitorului. Astfel, prin nerespectarea acestor norme imperative ale legislaţiei se confirmă caracterul ilicit al acţiunilor membrilor organelor de conducere ale SRL ”Petauto-Plus”, în persoana administratorului Manoli Victor, fapt ce generează temei de atragere la răspundere subsidiară.
9. Un alt temei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ar constitui acţiunile prevăzute de art.248 alin.1 lit.h) a Legii insolvabilităţii, si anume nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14. Serviciul Fiscal de Stat a suspendat operaţiunile Ia conturile bancare ale debitorului, începând cu 15.06.2016. Ultima achitare a obligaţiilor fiscale efectuate de către debitor, s-a produs la data de 26.02.2016. De menţionat, că la data de 07.12.2016, debitorul a prezentat Ia SFS dare de seamă fiscală privind taxa pentru parcare, pentru anii 2013-2016 în sumă totală de de 80 677,12 lei. Sumele calculate la taxa dată nu au fost achitate nici parţial. Conform constatării din actul de control fiscal nr. 5-686393 prelungit pe nr.5-686394 din 20.06.2018, debitorul a încetat activitatea şi nu a prestat servicii începând cu tr.IV al anului 2016. Astfel, luând în consideraţie data ultimei achitări a creanţelor faţă de buget, constată că incapacitatea de plată a debitorului a survenit începând cu 26.02.2016.
10. Deci, odată cu apariţia incapacităţii de plată, administratorul debitorului, urma să depună până la data de 26.03.2016 cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, urmând să poarte răspundere pentru toate sumele apărute după expirarea termenului de 30 zile prevăzut de lege. Începând cu data expirării termenului de 30 zile de la survenirea incapacităţii de plată, 26.03.2016, sumele creanţelor noi apărute şi neachitate ale debitorului faţă de

SFS constituie suma de 118 238.24 Iei, inclusiv creanţe chirografare de rangul III - 80 034,63 lei şi creanţe chirografare de rangul VI -38 203,61 lei.

11. Obligaţiile fiscale respective au fost stabilite în temeiul dărilor de seamă prezentate de debitor. Prin urmare, este evident că incapacitatea de plată a întreprinderii s-a materializat prin incapacitatea întreprinderii de a-şi onora obligaţiile pecuniare faţă de creditori în perioada gestionării acesteia de către membrii organelor de conducere, în persoana administratorului Manoli Victor, şi totodată, obligat prin lege în asemenea circumstanţe, să depună în termenul legal cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, fapt însă ignorat de acesta.
12. Astfel, membrul organului de conducere în calitatea acestuia de administrator statutar al SRL ”Petauto-Plus”, a încălcat prevederile legale menţionate supra şi nu a manifestat diligenţa corespunzătoare în vederea înaintării cererii introductive, aceasta fiind înaintată de creditorul Serviciul Fiscal de Stat la data de 23 ianuarie 2018. Or, acesta a comis fapte ilicite, care se încadrează în dispoziţiile art.248 alin.(1) lit.h) din Legea insolvabilităţii.
13. Pentru încălcarea legislaţiei cu privire la insolvabilitate, manifestată prin nedepunerea de către debitor a cererii introductive, dacă există unul din temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate, potrivit art.288 Cod Contravenţional, conducătorul ”Petauto-Plus”SRL, Manoli Victor, a fost sancţionat cu amendă contravenţională în baza procesului-verbal contravenţional nr.112380 din 05.12.2017. Amenda contravenţională a fost achitată de către contravenient. Deci, există un act irevocabil, prin care s-a constatat vinovăţia administratorului statutar al SRL ”Petauto-Plus”, Manoli Victor, aferent încălcării legislaţiei cu privire Ia insolvabilitate, manifestată prin nedepunerea de către debitor a cererii introductive. Fapta dată este recunoscută de către acesta, prin achitarea amenzii contravenţionale.
14. Astfel, Manoli Victor nu putea să nu prevadă caracterul prejudiciabil al acţiunilor (inacţiunilor) sale şi nu a întreprins nici o măsură prevăzută de legislaţie în vederea încetării acestora, respectiv a admis în mod conştient apariţia restanţelor faţă de creditorii săi. Organele de conducere ale SRL ”Petauto-Plus” se fac responsabile de managementul defectuos practicat la întreprindere, depăşirea limitelor economice admisibile, cumulând un pasiv enorm în defavoarea creditorilor săi. Acţiunea ilicită a făptuitorului constă în gestionarea defectuoasă a companiei SRL ”Petauto-Plus”, manifestată prin neexecutarea obligaţiilor companiei faţă de terţi în concordanţă cu prevederile alin.775 Cod Civil RM, care prevede în general obligaţiile şi explică faptul că acestea trebuie executate cu bună credinţă la locul şi în modul stabilit. In acest sens, de acţiunile săvârşite de către SRL”Petauto-Plus” este responsabil Manoli Victor, în calitate de organ de conducere. Constată că , sunt întrunite

cumulativ condiţiile atragerii la răspundere subsidiară patrimonială a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ”Petauto-Plus”, întrucât au fost comise fapte ilicite, există prejudiciu, există legătura de cauzalitate între faptele ilicite şi prejudiciu.

15. Concomitent, pornind de la normele de drept specifice procesului de insolvabilitate şi dispoziţiile legale privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, putem conchide că doar ulterior intentării procesului de insolvabilitate şi validare a creanţelor creditorilor, pot fi determinate cauzele ce au dus la insolvabilitatea debitorului şi persoanele responsabile de starea de insolvabilitate a debitorului. în acest sens, sunt relevante argumentele expuse în cererea privind atragerea Ia răspundere subsidiară a conducătorului debitorului insolvabil, deoarece doar după intentarea procesului de insolvabilitate atât creditorii, cât şi lichdatorul au posibilitatea de a afla despre condiţiile de insolvabilitate ale debitorului şi persoanele responsabile.
16. Solicită, a atrage la răspundere patrimonială subsidiară membrul organelor de conducere al debitorului SRL”Petauto-Plus” în procedura falimentului simplificat, în persoana administratorului statutar Manoli Victor IDNP *****, cu domiciliul în r-nul *****; a încasa de la Manoli Victor, în contul masei debitoare a SRL ”Petauto-Plus” a creanţei validate a Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 118 238,24 lei, inclusiv creanţe chirografare de rangul III - 80 034,63 lei şi creanţe chirografare de rangul VI -38 203,61 lei.
17. La data de 24 ianuarie 2023, reprezentantul pîrîtului Manoli Victor, avocatul Țurcanu Vitalie, a depus cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de tardivitate și respingerea cererii de chemare în judecată ca tardivă,ca fiind depusă cu omiterea termenului, insituit prin art.248 alin.(5) din Legea Insolvabilității(f.d.104).

Soluția instanței de insolvabilitate.

18. Prin încheierea judecătoriei Bălţi sediul Central din 28 februarie 2023 în conformitate cu art.art.5,8,248 al Legii insolvabilităţii, 186[1], 269-270 CPC RM, **s-a dispus:**

- Se admite cererea depusă de reprezentantul pîrîtului Manoli Victor, avocatul Țurcanu Vitalie, privind aplicarea excepției de tardivitate.
- Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat vs Manoli Victor în calitate de intervinient principal lichidatorul Coltun Elvira privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului SRL”Petauto-Plus”, c/f 1009602005878, ca tardivă .

Argumentele expuse în cererea de recurs .

19. La data de 15 martie 2023 Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de recurs împotriva încheierei judecătoriei Bălţi sediul Central din 28 februarie 2023, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii recurate ,cu pronunţarea unei decizii de respingere a cererii de ridicare a excepţiei de tardivitate înaintată de reprezentantul pârâtului Manoli Victor, avocatul Ţurcanu Vitalie, cu admiterea acţiunii civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Manoli Victor privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere al debitorului .
20. În motivarea recursului recurentul a indicat preponderent argumentele invocate în cererea de chemare în judecată *privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului SRL"Petauto-Plus"* ,totodată menționînd că, în acest sens, sunt relevante argumentele expuse în cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a conducătorului debitorului insolvabil, deoarece doar după intentarea procesului de insolvabilitate atât creditorii, cât şi lichdatorul au posibilitatea de a afla despre condiţiile de insolvabilitate ale debitorului şi persoanele responsabile.
21. Menţionează,că este neîntemeiat argumentul instanţei indicat în încheierea Judecătoriei Bălţi sediul Central din 28.02.2023, precum că acțiunea în cauză a fost depusă cu depăşirea termenului de prescripţie de 3 ani şi 20 de zile din data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate. Or, conform prevederilor *art. 395 din Codul civil al RM,* termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.
22. Susține că, prezenta cerere este depusă în termenii legali pentru înaintarea acţiunii de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului. Astfel, în speţa dată urmează a se ţine cont inclusiv de suspendarea termenului de prescripţie de tragere la răspundere subsidiară patrimonială a membrului organului de conducere SRL „Petauto- Plust", în persoana lui Manoli Victor.
23. În asemenea circumstanţe,susține că, este evidentă netemeinicia excepţiei de tardivitate înaintată de către avocatul Ţurcanu Vitalie în interesele pârâtului Manoli Victor, aceastea fiind pasibilă respingerii. Acțiunea în opinia recurentului este înaintată în termeni legali și în susţinerea acestei opinii, menţionează faptul, că termenul pentru înaintarea unei astfel de acţiuni începe a curge de la data intentării procesului de insolvabilitate, care, în speţă, a avut loc la data de 10.05.2018. Astfel, termenul de 3 ani invocat urma să se scurgă la 10.05.2021, ora 00.00, iar în condiţiile în care cererea de chemare în judecată nr. 26-09/3-06-851 din 26.05.2021 a fost înregistrată în instanţa de

judecată la data de 01.06.2021, iar termenele de procedură au fost suspendate pe toată durata stării de urgenţă instituite, aceasta a fost depusă în interiorul termenului de prescripţie menţionat.

24. Subliniază că,nu poate fi reţinută poziţia instanţei, prin care a considerat necesară admiterea cererii privind excepţia de tardivitate, întrucât numai la data de 24.01.2023 reprezentantul pârâtului Manoli Victor, avocatul Ţurcanu Vitalie, a depus cererea prin care a solicitat ridicarea excepţiei de tardivitate şi respingerea cererii de chemare în judecată ca tardivă, pe când cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 01.06.2021, având în vedere faptul, că era începută deja examinarea cauzei în fond. Concluzionează că, instanţa de insolvabilitate eronat a constatat tardivitatea acţiunii înaintate de către Serviciul Fiscal de Stat, dar şi a interpretat eronat prevederile *art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilităţii.*
25. Or, de la intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului SRL „Petauto-Plus" şi depunerea acţiunii de atragere la răspundere subsidiară, nu au trecut 3 ani. Totodată, acţiunile culpabile prevăzute în *alin. (1) art. 248 din Lege,* au fost comise de către Manoli Victor inclusiv în termen de 2 ani înainte de intentarea procesului de insolvabilitate.

Termenul de declarare a recursului .

26. În conformitate cu prevederile art. 423 alin. 1) CPC, încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol .
27. Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.Iar, conform art. 8 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile şi încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării şi numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.
28. Din materialele cauzei rezultă că , încheierea primei instanțe a fost pronunțată la data de 28 februarie 2023 (115),copia încheierii fiind recepționată de către recurrent la aceiași dată(f.d.123), iar la data de 15 martie 2023 Serviciul Fiscal de Stat o contestă cu recurs (f.d.132). Prin urmare, Colegiul Civil constată că recurentul s-a încadrat în termenul legal de contestare.

Comunicarea actelor:

29. Colegiul Civil a notificat la data de 07 aprilie 2023 intimații despre depunerea recursului, oferindu-le termen de 10 zile de la recepționarea recursului pentru

prezentarea referinței. Intimații însă nu au făcut uz de drepturile lor procesuale și nu au prezentat referința, fapt ce nu împiedică instanța examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

30. Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs în coraport cu materialele cauzei și legislația în vigoare, Colegiul Civil consideră, că cererea de recurs înaintată de Serviciul Fiscal de Stat urmează a fi admisă, cu casarea integrală a încheierii judecătoriei Bălți sediul Central din 28 februarie 2023 și restituirea cauzei la rejudecare în aceiași instanță și complet de judecată pentru examinarea cererii privind exepția de tardivitate reieșind din următoarele motive.
31. În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.
32. Conform articolului 427 lit.b) CPC instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.
33. Conform art. 186^1 CPC al.(4) lit.b) CPC instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin. (3), este în drept să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare.
34. Materialele cauzei atestă că, la data de 01.06.2021 Serviciul Fiscal de Stat,a depus cerere de chemare în judecată privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere, în persoana administratorului statutar Manoli Victor.
35. La data de 24 ianuarie 2023, reprezentantul pîrîtului Manoli Victor, avocatul Țurcanu Vitalie, a depus cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de tardivitate și respingerea cererii de chemare în judecată ca tardivă, ca fiind depusă cu omiterea termenului, insituit prin art.248 alin.(5) din Legea Insolvabilității (f.d.104).
36. Prin încheierea judecătoriei Bălți sediul Central din 28 februarie 2023 **s-a dispus:**

- Se admite cererea depusă de reprezentantul pîrîtului Manoli Victor, avocatul Țurcanu Vitalie, privind aplicarea excepției de tardivitate.

- Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat vs Manoli Victor în calitate de intervinient principal lichidatorul Coltun Elvira privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului SRL"Petauto-Plus", c/f 1009602005878, ca tardivă .

37. În favoarea soluției pronunțate de respingere a acțiunii privind atragerea la răspundere subsidiară a organului de conducere a debitorului SRL"Petauto-Plus" ca tardivă instanța de insolvabilitate a motivat,că la caz, hotărârea de intentare a procesului insolvabilității în privința debitorului SRL "Petauto-Plus" datează cu 10.05.2018, însă prezenta cerere de chemare în judecată cu privire la răspunderea subsidiară a fost înaintată la 01.06.2021,adică după 3 ani și 20 de zile din data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate, ceea ce denotă încălcarea temenului de prescripție de 2 ani pentru atragerea la răspundere a membrului organului de conducere a debitorului, prevăzut de art.248 alin.(5) din Legea Insolvabilității.
38. Totodată, instanța de insolvabilitate a reiterat că, reclamantul Serviciul Fiscal de Stat, invocă faptul comiterii unor acţiuni care contravin legii, de către administratorul societăţii Manoli Victor în perioada anilor 2014-2017, fapt ce reiese din actul de control nr.5-686393 din 20.06.2018, cât și din Decizia de încălcare a legislației fiscale nr.218/1314 din 04.07.2018.
39. Mai mult,instanța relevă că, în cererea de chemare în judecată, însăși reclamantul menționează că, administratorul statutar al debitorului Manoli Victor este persoana culpabilă de acțiunile prevăzute de art.248 alin.1, lit.c), e), h) din Legea insolvabilității și că data incapacității de plată a debitorului a survenit începând cu 26.02.2016, iar până la data de 26.03.2016 Manoli Victor urma să depună cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate.
40. În așa fel,susține instanța de insolvabilitate , deponentul Serviciul Fiscal de Stat, cunoscând și invocând drept persoană culpabilă care a cauzat insolvabilitatea debitorului,pe administratorul SRL "Petauto-Plus" Manoli Victor, încă din anul 2016,urma să depusă cerere de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului în termen de 3 ani, adică la data de 26.03.2019.
41. Reieșind din norma enunțată mai sus, instanța de insolvabilitate concluzionează că, reclamantul a omis atât termenul de depunere a prezentei cereri de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate, cât și termenul de 3 ani din momentul cunoașterii persoanei care a cauzat insolvabilitatea.

42. La data de 15 martie 2023 Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de recurs împotriva încheierei judecătoriei Bălţi sediul Central din 28 februarie 2023,solicitînd admiterea recursului, casarea integrală a încheierii cu pronunţarea unei decizii de respingere a cererii de ridicare a excepţiei de tardivitate .
43. Colegiul civil consideră, că soluția instanței de insolvabilitate este una pripită și neîntemeată.
44. Astfel,instanța de recurs remacă că , potrivit prevederilor *art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilităţii, în redacţia legii în vigoare după 14.09.2020,* termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin. (1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procesului de insolvabilitate.
45. Însă instanța de nivelul unu nu a stabilit legea aplicabilă cazului dedus speței, or, art. 248 al.5 LI în redacția de pînă la 14.09.2020 stabilea că măsura prevăzută la alin.(1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărîrii de intentare a procedurii de insolvabilitate.
46. Iar același articol după modificările din 14.09.2020 are următoaul conținut: Termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin.(1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.
47. Colegiul menționează că intentarea procedurii de insolvabilitate a avut loc la 11 aprilie 2018, prin urmare instanța de nivelul unu urma să stabilească legea aplicabilă pentru începutul curgerii termenului de prescripție: cel la momentul intentării procesului de insolvabilitate, sau cel de la momentul depunerii cererii de atragere la răspundere subsidiară.
48. Or, potrivit art. 7 al.1 Cod ciivl, Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.
49. Mai mult, Colegiul civil mai ține să accentuieze faptul că, instanţa de fond pronunțînd soluția supusă recursului nu a ţinut cont că între timp pe teritortiul Republcii Moldova a fost instituită în repetate rînduri stare de urgenţă, începînd cu hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova din 17.03.2020, prin hotărârea nr. 55, pentru o perioadă de 60 de zile, din 17.03.2020 până la data de 15.05.2020.

50. Potrivit prevederilor *dispoziţiei nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova,* ***pe durata stării de urgenţă, termenele de prescripţie şi termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgenţă instituite potrivit*** *Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.*
51. Astfel,Colegiul remarcă că,la pronunțarea încheierii supuse recursului instanța de insolvabilitate nu a ţinut cont inclusiv de suspendarea termenului de prescripţie de tragere la răspundere subsidiară patrimonială a membrului organului de conducere SRL „Petauto- Plust”, în persoana lui Manoli Victor.
52. Or,la caz,termenul pentru înaintarea unei astfel de acţiuni începe a curge de la data intentării procesului de insolvabilitate,care,în speţă,a avut loc la data de 10.05.2018.Astfel, termenul de 3 ani invocat urma să se scurgă la 10.05.2021, ora 00.00 .Cererea de chemare în judecată nr. 26-09/3-06-851 din 26.05.2021 a fost înregistrată în instanţa de insolvabilitate la data de 01.06.2021,iar termenele de procedură au fost suspendate pe toată durata stării de urgenţă instituite,circumstanță care însă a rămas a fi neapreciată de către instanța de fond la soluționarea cererii privind aplicarea exepției de tardivitate.
53. Prima instanță în astfel de circumstanțe urma să analizeze minuțios situația creată în legătură cu instituirea stării de urgență pentru a stabili cu certitudine dacă la caz nu au survenit temeiuri de suspendare a termenilor de prescripție ,argument de natură să răstoarne soluția adoptată de prima instanță și care poate fi capabil să ofere îndreptarea situaţiei prezentată în cererea de aplicare a exepției de tardivitate .
54. Din considerentele menționate ,Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite recursul înaintat de Serviciul Fiscal de Stat,a casa integral încheierea judecătoriei Bălţi sediul Central din 28 februarie 2023 ,cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță în același complet de judecată,pentru examinarea cererii privind exepția de tardivitate .
55. În conformitate cu art. art . 186^1 al.4) lit.b), 427 lit.b), 428 CPC a RM , Colegiul civil ;

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.
Se casează integral încheierea judecătoriei Bălţi sediul Central din 28 februarie 2023 pronunțată la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat vs Manoli Victor,intervinient principal lichidatorul Coltun Elvira privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului SRL”Petauto-Plus”,cu restituirea cauzei la rejudecare în aceiași instanță și complet de judecată pentru soluționarea cererii privind excepția de tardivitate .
Decizia este irevocabilă din momentul emiterii .

Preşedintele completului Stela Procopciuc

judecătorul

Judecători Dumitru Corolevschi

Diana Stănilă